

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

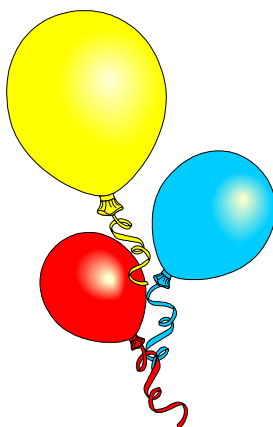
INTERNET <http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/200/2003

SYLWESTER 2003 MARZENIA NA NOWY ROK

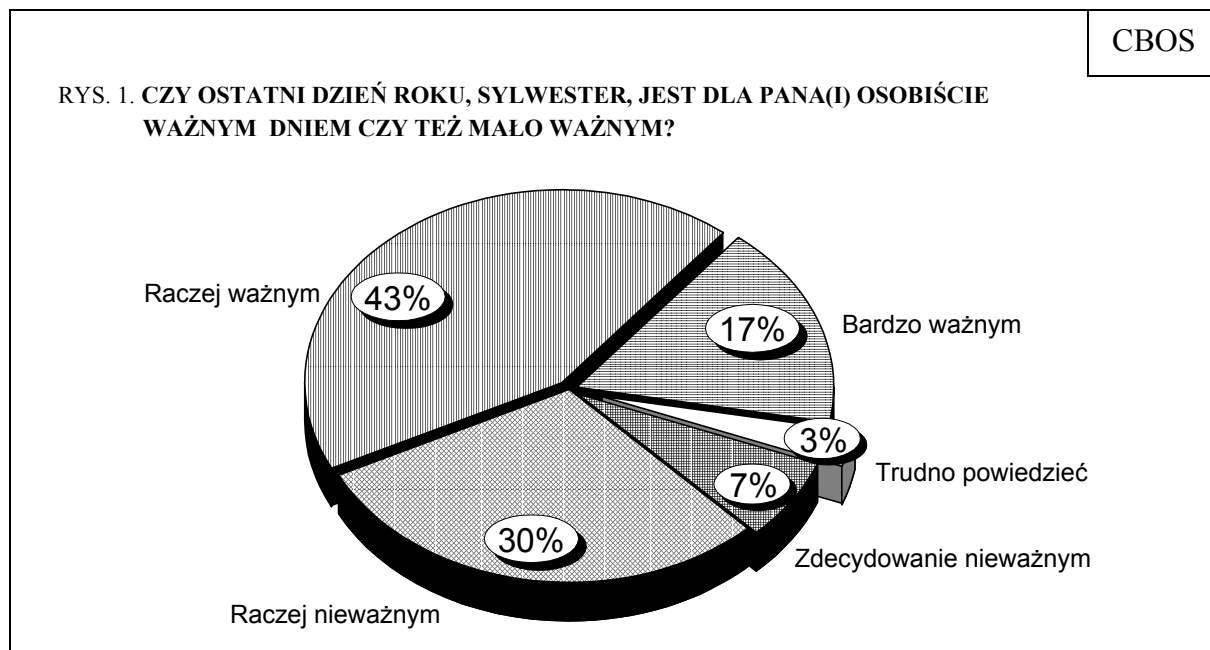
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2003

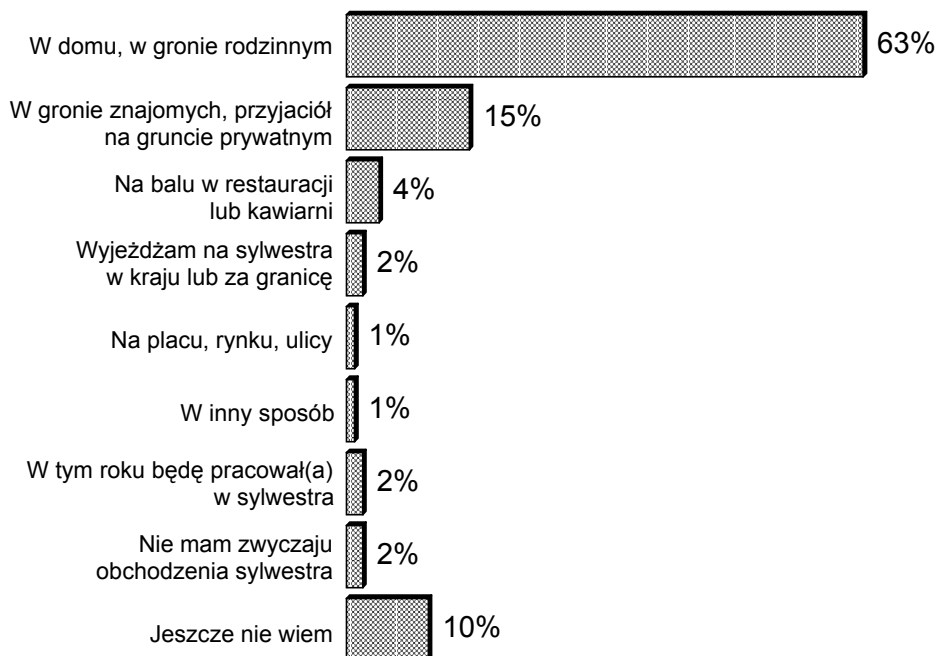
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Większość ankietowanych (60%) uważa ostatni dzień roku za bardzo ważny lub raczej ważny¹. Jednak niemal wszyscy, także ci, dla których nie jest to dzień zbyt ważny, starają się powitać Nowy Rok w sposób mniej lub bardziej uroczysty. Tylko 2% Polaków twierdzi, że nie ma zwyczaju obchodzenia sylwestra, przy czym w większości są to osoby mające 65 lat i więcej.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (163) przeprowadzono w dniach od 5 do 8 grudnia 2003 roku na liczącej 1000 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 2. GDZIE ZAMIERZA PAN(I) SPĘDZIĆ SYLWESTRA?

Plany co do sylwestra, przynajmniej w ogólnym zarysie, Polacy robią na ogół dość wcześnie. W czasie realizacji naszego badania, na trzy tygodnie przed 31 grudnia, tylko co dziesiąty badany (10%) jeszcze nie wiedział, jak spędzi ten szczególny wieczór, natomiast zdecydowana większość (63%) deklarowała, że zamierza powitać Nowy Rok we własnym domu, w gronie rodzinnym.

Sylwester spędzany w większym gronie to przede wszystkim prywatka - spotkanie towarzyskie w domu przyjaciół, znajomych (11%) lub własnym (4%). Na bal, zabawę sylwestrową w restauracji lub kawiarni wybiera się jedynie 4% badanych. Jeszcze mniejsza grupa (2% ogółu) planuje na tę okazję wyjazd poza miejsce stałego zamieszkania.

Rok 2004 Polacy powitają podobnie jak lata poprzednie. Porównanie tegorocznych planów sylwestrowych i z ostatnich kilku lat pokazuje, że obecnie nieco mniejszym zainteresowaniem cieszą się jedynie zabawy i bale w lokalach.

Tabela 1

Gdzie zamierza Pan(i) spędzić sylwestra?	Deklaracje ankietowanych według terminów badań					
	XII 1997	XII 1998	XII 1999	XII 2000	XII 2002	XII 2003
	w procentach					
W domu, w gronie rodzinnym	66	65	60	62	60	63
Na prywatnym spotkaniu ze znajomymi u siebie w domu	5	5	5	5	5	4
Na prywatnym spotkaniu w mieszkaniu znajomych, przyjaciół	9	9	11	11	11	11
Na balu w restauracji, kawiarni	6	6	7	5	7	4
Na koncercie, w teatrze	-	-	(0,2)	-	(0,4)	(0,2)
Wyjeżdżam na sylwestra w kraju lub za granicę	1	3	2	1	3	2
Na placu, rynku, ulicy	-	-	1	1	2	1
W inny sposób	3	2	2	2	1	1
Jeszcze nie wiem	9	9	10	11	7	10
Nie mam zwyczaju obchodzenia sylwestra	1	2	2	2	3	2
W tym roku będę pracował(a) w sylwestra	-	-	-	-	2	2

Zapewne nikogo nie zaskoczy informacja, że sposób spędzania sylwestra zależy przede wszystkim od wieku. Uzależniony jest też od zasobności portfela, ale nie wprost - prywatki, a nawet zabawy w miejscach publicznych mogą mieć przecież różny standard. Ważne są także zwyczaje środowiskowe różnych grup społecznych. Zobaczmy, w jakim stopniu czynniki te różnicują zachowania Polaków w ten wieczór.

O sposobie świętowania i zabawy w sylwestra decyduje przede wszystkim wiek. Jedynie ludzie bardzo młodzi (do 24 roku życia), głównie zaś ci spośród nich, którzy są uczniami lub studentami, wyłamują się z dominującego modelu spędzania sylwestra we własnym domu, w gronie najbliższej rodziny. Tak zamierza powitać Nowy Rok zaledwie co piąty badany w wieku do 24 lat (21%) i co siódmy uczeń lub student (15%). W tych grupach dominuje spędzanie sylwestra na prywatkach. Taki zamiar deklaruje dwie piąte ogółu młodzieży (42%) i niemal co drugi uczeń lub student (48%). Wśród ludzi młodych nierzadkie są też wyjazdy sylwestrowe (8% ogółu młodzieży, 9% uczniów i studentów), a także - równie często deklarowany - udział w publicznych balach i zabawach.

Osoby w wieku od 25 do 34 lat najczęściej (54%) twierdzą, że powitają Nowy Rok w domowym zaciszu. Tylko co piąty badany z tej grupy (19%) wybiera się na prywatkę lub zamierza zorganizować ją u siebie, co szesnasty (6%) będzie się bawić na balu lub przyjęciu w restauracji, kawiarni, a jedynie nieliczni (2%) planują wyjazd. Ta zasadnicza zmiana sposobu spędzania sylwestra zapewne wiąże się z tym, że ludzie w tym wieku zwykle mają już własne rodziny i dzieci, co skłania ich do pozostania w domu.

Starsze roczniki jeszcze częściej deklarują, że sylwestrowy wieczór spędzą w domu, rzadziej - że będą uczestniczyć w prywatkach; niemal nie spotyka się wśród nich osób planujących wyjazdy sylwestrowe. Jedynie na bale i zabawy publiczne zamierza udać się stosunkowo znaczna liczba trzydziesto-, czterdziestolatków (7%). Blisko 90% respondentów mających 55 lat i więcej będzie witać Nowy Rok w domu (patrz tabele aneksowe).

Badani oceniający własne warunki materialne jako średnie (nie mówiąc już o tych, którzy uważają je za złe) w zdecydowanej większości spędzą sylwestra we własnym domu, podczas gdy takie plany ma tylko niespełna połowa (48%) określających je jako dobre. Co piąty z nich wybiera się na prywatkę, co ósmy - na bal sylwestrowy. Według deklaracji ankietowanych, trzy czwarte uczestników takich balów stanowić będą ludzie zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej, pozostali zaś to ci, którzy żyją w warunkach określanych przez siebie jako średnie.

Biorąc pod uwagę środowiska społeczne można powiedzieć, że - poza emerytami (88%) i rencistami (87%) - we własnym domu powitają Nowy Rok przede wszystkim rolnicy (77%), bezrobotni (66%) oraz robotnicy wykwalifikowani (57%) i niewykwalifikowani (61%), rzadziej przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (47%), osoby pracujące na własny rachunek poza rolnictwem (47%) oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla (49%).

Członkowie kadry kierowniczej i inteligencji stosunkowo często (11%) deklarują, że będą się bawić na balach i zabawach. Z kolei ci, którzy pracują na własny rachunek zdecydowanie częściej niż inni - poza młodzieżą - planują powitanie Nowego Roku poza miejscem zamieszkania (7%).

MARZENIA NA NOWY ROK

Przy okazji rozmowy o planach sylwestrowych zapytaliśmy badanych, czego by sobie życzyli, gdyby w Nowy Rok przyszła do nich dobra wróżka i obiecała spełnić największe marzenie.

Życzenia badanych - oczywiście poza najczęstszymi: zdrowia i pieniędzy - dotyczyły wielu sfer życia i formułowane były na różnym poziomie ogólności. W celu przedstawienia ich w sposób syntetyczny pogrupowaliśmy je w kilkanaście kategorii.

		CBOS
Gdyby w Nowy Rok przyszła do Pana(i) dobra wróżka i obiecała spełnić największe Pana(i) marzenie, to czego by Pan(i) sobie życzyła?		
Zdrowia		56%
w tym: dla siebie		42%
dla członków rodziny, „w rodzinie”		14%
Pieniądzy, dobrobytu, lepszych warunków bytowych		30%
w tym: wygranej w toto-lotka, na loterii		5%
Pracy		22%
w tym: dla siebie		17%
dla członków rodziny		5%
Domu, mieszkania, poprawy warunków mieszkaniowych		8%
Szczęścia, pomyślności		6%
Zgody w rodzinie, pomyślności dla dzieci, wnuków		5%
Spokojnego życia, stabilizacji, poczucia bezpieczeństwa, „żeby nie było gorzej”		4%
Aby Nowy Rok był lepszy od poprzedniego (ogólnie lub w różnych konkretnych sprawach)		4%
Pomyślności dla Polski, poprawy sytuacji w kraju		4%
Wielkiej miłości, szczęścia w miłości, małżeństwie		3%
Realizacji planów życiowych związanych z edukacją, studiami, zdobyciem zawodu		3%
Pokoju na świecie, poprawy sytuacji na świecie (ogólnie lub w różnych konkretnych sprawach, np. ograniczenia głodu, nędzy, zachorowań na AIDS)		3%
Inne		3%
Trudno powiedzieć		2%
Nie wierzę w dobre wróżki; przyjmę to, co życie przyniesie		2%

Warto zwrócić uwagę, że Polacy prosiliby dobrą wróżkę - poza zdrowiem i pieniędzmi - znacznie częściej o pracę (dla siebie lub członków rodziny) niż o szczęście, pomyślność czy miłość. I to jest chyba *signum temporis* na nadchodzący rok.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy ostatni dzień roku, sylwester, jest dla Pana(i) osobiście ważnym dniem czy też mało ważnym?

	(%)			
	Ważnym	Nieważnym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	60	37	3	999
Płeć				
Mężczyźni	58	39	3	479
Kobiety	62	35	3	521
Wiek				
18-24 lat	73	25	2	155
25-34	63	34	3	184
35-44	58	38	4	176
45-54	63	34	3	201
55-64	57	41	1	115
65 lat i więcej	44	51	5	169
Miejsce zamieszkania				
Wieś	61	35	4	364
Miasto do 20 tys.	59	39	2	123
20-100 tys.	66	32	1	202
101-500 tys.	55	42	3	191
501 tys. i więcej mieszk.	55	41	4	119
Wykształcenie				
Podstawowe	54	42	3	280
Zasadnicze zawodowe	63	35	2	257
Średnie	61	36	3	350
Wyższe	61	34	5	113
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	66	32	2	69
Prac.umysł.niż.szczębla	53	40	7	83
Pracownicy fiz.- umysł.	69	29	2	98
Robotnicy wykwalifikowani	67	29	4	72
Robotnicy niewykwalifik.	66	28	6	38
Rolnicy	70	28	2	53
Pracujący na własny rach.	56	41	3	37
Bierni zawodowo				
Renciści	48	50	2	107
Emeryci	49	48	4	184
Uczniowie i studenci	75	25	0	86
Bezrobotni	61	35	3	117
Gospodynie domowe i inni	58	39	4	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	61	34	5	170
spółce właścicieli	76	20	4	64
prywatnych i państwa	61	37	2	171
sekt. pryw. poza rolnict.	61	37	2	171
prywatnym gosp. rolnym	70	29	2	55
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	59	39	3	107
300-399	68	32	0	81
400-599	59	38	3	146
600-800	58	40	3	180
Powyżej 800 zł	62	35	4	175
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	38	4	303
Średnie	57	39	4	448
Dobre	67	32	1	248
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	46	2	76
Raz w tygodniu	65	33	2	494
1-2 razy w miesiącu	58	35	8	144
Kilka razy w roku	61	37	2	191
W ogóle nie uczestniczy	41	56	4	93
Poglądy polityczne				
Lewica	61	37	2	182
Centrum	64	33	3	321
Prawica	63	36	1	231
Trudno powiedzieć	52	43	5	264

Tabela 2. Gdzie zamierza Pan(i) spędzić sylwestra?

1 - W domu, w gronie rodzinnym; 2 - W gronie znajomych, przyjaciół na gruncie prywatnym; 3 - Na balu w restauracji lub kawiarni; 4 - Na placu, ulicy oraz "w inny sposób"; 5 - Wyjeżdżam na sylwestra w kraju lub za granicę; 6 - Jeszcze nie wiem; 7 - Nie mam zwyczaju obchodzenia sylwestra; 8 - W tym roku będę pracował(a) w sylwestra

	(%)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Ogółem	63	15	4	2	2	10	2	2	998
Płeć									
Mężczyźni	61	15	5	3	2	11	2	3	479
Kobiety	66	16	4	1	2	9	2	1	520
Wiek									
18-24 lat	21	42	9	3	8	17	0	0	155
25-34	54	19	6	2	2	14	1	2	184
35-44	61	13	7	1	0	15	1	2	176
45-54	72	12	3	1	0	6	1	4	201
55-64	86	5	1	1	1	3	1	2	114
65 lat i więcej	88	0	0	3	0	1	7	0	169
Miejsce zamieszkania									
Wieś	69	14	3	2	1	7	3	1	364
Miasto do 20 tys.	72	15	5	2	0	5	0	1	123
20-100 tys.	58	18	5	2	3	10	2	2	202
101-500 tys.	60	17	3	1	2	15	0	3	191
501 tys. i więcej mieszk.	51	15	10	2	5	12	1	4	119
Wykształcenie									
Podstawowe	73	11	3	2	1	5	4	2	280
Zasadnicze zawodowe	71	12	2	2	1	9	0	2	257
Średnie	56	21	5	2	2	11	1	3	350
Wyższe	43	18	12	3	5	18	0	1	113
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	47	23	11	3	3	11	0	1	69
Prac.umysł.niż.szczebła	49	13	8	5	1	18	0	6	83
Pracownicy fiz.- umysł.	49	24	9	1	1	11	0	4	98
Robotnicy wykwalifikowani	57	18	6	0	0	13	0	6	72
Robotnicy niewykwalifik.	61	10	3	2	0	20	0	4	38
Rolnicy	77	6	5	0	0	9	3	0	53
Pracujący na własny rach.	47	12	6	3	7	18	4	4	37
Bierni zawodowo									
Renciści	87	3	0	0	1	3	6	0	107
Emeryci	88	2	0	3	1	2	4	1	184
Uczniowie i studenci	15	48	8	4	9	16	0	0	86
Bezrobotni	66	21	1	2	1	10	0	0	117
Gospodynie domowe i inni	75	11	7	0	0	7	0	0	54
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	55	15	7	3	1	13	0	5	170
spółce właścicieli	48	20	10	0	0	19	0	4	64
prywatnych i państwa	49	22	7	2	2	14	1	4	170
sekt. pryw. poza rolnict.	76	5	4	0	0	11	3	0	55
prywatnym gosp. rolnym									
Dochody na jedną osobę									
Do 299 zł	71	14	2	1	0	9	1	2	107
300-399	69	14	4	0	0	9	4	0	81
400-599	72	15	3	2	2	5	0	2	146
600-800	68	15	3	1	2	5	2	4	180
Powyżej 800 zł	59	15	7	2	4	12	0	3	174
Ocena własnych war. mater.									
Złe	71	13	1	2	0	8	3	2	303
Średnie	66	14	3	1	2	10	1	3	447
Dobre	48	21	12	3	4	10	1	1	248
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	76	7	3	0	0	8	5	1	76
Raz w tygodniu	67	15	3	2	1	9	2	1	494
1-2 razy w miesiącu	53	19	7	3	2	9	1	5	144
Kilka razy w roku	55	19	7	2	2	11	0	3	191
W ogóle nie uczestniczy	62	12	4	3	3	13	3	0	93
Poglądy polityczne									
Lewica	65	17	5	1	2	6	0	4	181
Centrum	56	20	6	3	3	9	2	2	321
Prawica	62	17	5	2	1	9	1	2	231
Trudno powiedzieć	72	8	1	1	1	13	3	1	264